

DOBROGEA JUNI

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Școlii nr. 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 700 lei, 6 luni 400 lei
Pentru autorizații și instituții îndoit — fluctuare și inserții după tarif

DOBROGE...

...și tristă și pustie, din Dunăre la Mare
Își strecură, tăcerea, câmpia dobrogeană.
Comorile străbune, ea le-ascunde vicleană
Când năvăleau, lălmăite, suvoalele barbare.

Sub nesărită lupte s-a frământat pământul
Sărac și fără vlagă din stepe ei moarte
Și mulți din cei ce către Apus aveau să poarte
Sohia morței, — aicea și-au regăsit mormântul.

De mii de ani, Callatis își lălmăieștoregia
De marmură și aur. Și Adam-Clisi — cetate
Romană, "ncearcă încă, din vremuri neuitate,
În ciuda bătrâneții să-și facă datoria.

Și Histria păgână — ce doarme-acum în dune
Și Tomisul în care și-a plâns a lui durere
Ovidiu, toate, toate vorbese cu-a lor tăcere
De artă... de cultură și de virtuți străbune.

În nopți pustii de Toamnă când luna luminează,
Ca 'nt'un decor de teatru, sinistru și bolnav,
Un Scit își moaic vârful săgeții în otravă
Și-o flotă de trireme pe Pont înaintează...

...Dar astăzi când trecutul e-atât de departe,
Când peste sarcofage trag boii brazda caldă
Și 'n locul pietrei, grăul, în scaie trupuri și scaldă,
Când lumea lasă praful să cadă peste carte,

Tu, Dobroge, păstrează comorile tu uitată
În glia ta săracă, în glia ta bătrână,
Și peste cimitirul de faimă, fi săpână!
— Vor fi chemați și morții să mai vorbească-odată!

lex. Gheorghel

Nu se mai sfârșește cu nedreptățile și suferințele Oltinenilor?

Ne-am ocupat în timp de o categorie întreagă de locuitori-piugari din Oltina — toți dintre acei cari s'au achitat în plin de datorie pe câmpul de război — rămasi totuși nelimprietăți până astăzi!

Sesizați de intervenția noastră "real în drept" s'au grăbit să repare nedreptatea.

Cum? Cui? Cu răzând plângeră adresată de acestia d-lui Director al serviciului județean, reproduc de noi mai jos:

DOMNUL DIRECTOR,
Subsemnații locuitori demobilizați din comuna Oltina, județul Constanța, înscrisi pe tabloul de împrietărire la categoria IV, deși prin cererea adresată Serviciului Agricol Constanța, înregistrată la No. 7304 din 28 August 1933, am arătat nedreptatea cum s'a făcut împrietărire, complicități prin prezenta arătarea a-buzurilor făcute de d-l agronom Gheorghel, al regiunii Cobadin.

Atât, când locuitorii din comuna Oltina, categoria IV, conținutul 1896-1903, s'au prezentat pe ziua de 17 August 1931 spre a lua pământurile în primire la comuna Dănești, d-l agronom le-a arătat mai întâi olistă terenuri pierdute și improductive tot mai multe puncte, cari se totalizau la 28 hectare. Văzând însă că au primărie niciunul, a stat puțin pe gânduri și apoi a mers la terenul pe care mai înainte le spusese că nu este, adică la ex-propietarii Farmachi. După ce le-a măsurat la fiecare în parte, a avut grije să facă deosebire a terenurilor suma de lei 330, ca să-l plătească câștig până la Cobadin!

La data de 27 Iulie a. c. d-l agronom chemă cu abia în regulă de împrietărire, la comuna Șipote, un număr de 11 locuitori. Prezentându-le la ziua arătată și neglijându-l prezent, după o așteptare de o jumătate și am plătit o creșcă cu 120 lei, care s'a dus să-l aducă.

D-l agronom însă a spus că nu poate merge în acea zi și că nu va suna alia dată, elci mai arătrează să aranjeze... terenurile. Ne-am însoțit la Oltina, cu zile de lucru pierdute și cu buzii cheltuite.

La 22 August a. c. din 11 locuitorii ce se găseau pe tabloul comunei Șipote, d-nul agronom schimbă cu de la sine patere pe locuitorii: Gh. Dobre, Tudor V. Dima, Vasile G. Chirși, Barbu Lăptăreț, Ion S. Socoteală și Tudor St. Dănești și li miază la comuna Negrești.

Prezentându-se și aci, d-l agronom a fost lipsă și am plătit iarși 120 lei, ca să-l aducăm. Aici ne-a arătat diferite terenuri slabe și pierdute, din care ne-a primit decât patru locuitori cu suprafețe mici.

La 25 Iulie a. c. am fost chemați la Movila Verde nouă locuitori și pentru că nici aici n'au fost aranjate... terenurile, tabloul a fost trimis primăriei Oltina chiar în ziua în care urma să se prezinte, așa că din această cauză nu a putut fi de față niciunul.

La 24 August a. c. suntem chemați la comuna Șipote un număr de 19 locuitori, din care două suntem schimbăți dela Movila Verde și trecuți la Șipote, tot numai cu pateră d-lui agronom.

Prezentându-ne la data arătată,

(sr) N. C. Popescu, Ștefan C. Popa, Constantin I. Croitoru, Mircea St. Culea, Tănase M. Gheorghel, Tudor V. Dima, Mita C. Măneșcu, Gheorghel Dobre, Tudor S. Dănești, Șm. Chirșu, Vasile G. Chirși și Ion G. Dănești.

Prestații în natură — dar cu dreaptă măsură!

D. Virgil Madgearu, care, în calitate de secretar general al partidului național-jărănie, prin manifestul adresat cetățenilor la ultimele alegeri generale, califică drept barbare și drept un atentat împotriva Democrației, prestații în natură, pe care o și transformă în prima ocazie în impozit pe bani, — astăzi, în calitate de ministru de finanțe, revine și reafirmarea săbatică și reacționară prestații în natură. Am publicat și noi circulara d-sale către administrațiile financiare, în care se prevede întreaga procedură a acestei prefaceri.

Nu vrem să facem o vină d-lui Madgearu, din această poezină. Ar fi fost mai de condamnat, dacă ar fi perseverat în greșeală. Halul fără-de-hal al șoselelor din întreaga țară, care fac circulația aproape cu neputință, ne iau dreptul a ne pierde vremea în discuții sterpe, săcăleli și recriminări. Dimpotrivă, noi felicităm pe d. Madgearu pentru această nouă "conversie" a d-sale și cerem celor chemați a aplica — chiar sub un alt regim — prestații în natură, un singur lucru: o dreaptă măsură!

Să înceteze vechiul sistem, când un jărăn lucra pentru trei, unii de loc, iar alții foarte redus. Controlul picherilor și chiar al conductorilor să se facă cu o deosebită vigoare și în cazuri de abateri, să se aplice sancțiuni exemplare.

Și atunci — vom avea șosele!

CONST. N. SARRY

ȘTIRI ȘI FAPTE DIN DOBROGEA

TULCEA

Vedeva Nana Er. Cambitza, a reclamat parchetului pe comunații săi Vasile și Spiru Cambitza, comercianți din Tulcea, pe motive că nepădășit soțului său Evangelie Cambitza, suma de 500.000 lei cei-datori și întrucât acesta n'avea nici strictul necesar, s'a sinucis.

În reclamația sa, vedeva arată că comunații săi, frații Cambitza, s'au făcut vinovați de ascunderea scrișorilor lăsați de defunct, ridicarea cadavrelor fosate de venirea autorităților și dosirea revolvelor care a servit la sinucidere.

Numele care ca magistratul instructor să lămurască misterele sinuciderii soțului său.

DUROSTOR

Necunoscuți licitori de rele s'au introdus prin spargerea unei geam și scotocirea ferestrei la casa lui Tair Aziz din satul Emirler, de unde au furat o cantitate de pacheta de țuică, chibrituri, precum și marfă în valoare de circa 3000 lei, după care au dispărut. Toate cercățile postale de jendarmi au rămas infructuoase până acum.

A plecat Voevodul

Maria Sa Mihai a părăsit cu un tren special Constanța, unde și-a petrecut vacanța de vară, plecând la București, în urma boalei suferite, Voevodul "se găsește complet restabil."

Dela 15 Septembrie Voevodul Mihail, își va reține cursurile școlare.

CALIACRĂ

În județ băntuile următoarele epizotii: raiul la porci, febră ateză la comuna Hârșid și Hârșid-Keosler, atreză la cabalinele și bovinele din regiunile Ștejarul și Săbăla.

Ne cred să fie alt județ din țară, unde mortalitatea viteilor și a păsărilor să fie așa de mare ca aci.

Anul trecut, zeci de mii de porci și păsări au răcit pradă bolilor de tot felul. Serviciul veterinar din cauza lipsurilor de tot felul n'a putut să-și facă datoria.

Personalul sanitar n'are cu ce se deplasa în județ, n'are cu ce trata bolile și n'are nici instrumentele cu care să lucreze.

În tot județul au avem nici un dispensar.

Bela Comunității Musulmană din Constanța

Am arătat în timp, cu toată sinceritatea și imparțialitatea necesară, cum conducătorii guvernamentali din Constanța au reușit să provoace o rană la corpul comunității musulmane din Constanța — prin dizolvarea, o repetiție, arbitrar și înfrântă a comunității respective, și cărei mandat expira dela sine la 8 Septembrie c.

Nemaștept și această gâlă, aceeași politicieni improprietari au lăsat și totuși să perpetueze la conducerea comunității comisia interimară instalată de ei acum o lună de zile — când legal și logic ar fi fost să procedeze la noul alegeri, tocmai pentru a verifica popularitatea și justetea punctelor lor de vedere în sâmbul populației respective. Aveau un motiv în plus să grăbescă aceste alegeri, petrecă să le poată "prezida" ei.

În fața acestei situații, vechiul comitet s'a adresat Tribunalului, cerând să se facă aplicabilă art. 37 din statutul comunității (care să lăge Muftiatul să procedese la alegeri cu 15 zile mai înainte de expirare a mandatului vechiului comitet) și art. 37 din legea persoanelor juridice (care autoriză pe vechiul comitet, în caz de neconformare a Muftiatului, să convoace el colegial electorali).

În plus — față de "țămărea" că unii membri ai comunității, abuzând de situația lor politică, au căutat să împiedice înțerea adunării cu convocarea autorităților polițienești, cum s'a mai întâmplat în ziua de 13 August a. c. — vechiul comitet a cerut cu adunarea să fie prezidată de un reprezentant al Parchetului.

Tribunalul, compus din d-nii Emilian Alexandrescu, prim președinte și Al. Stoian, judecător, cu toate pederățiile avocaților fruntași guvernamentali, a admis în total această cerere, autorizând vechiul comitet a convoca colegial în termen 15 și de îndeplinire pe d. Procuror Petrescu, ca prezidarea adunării și a alegerii.

Concluziile premiselor puse de noi în expansiune ce o făcăm deunăci, s'au realizat așa dar totocum:

— Justiția a vestejii amestecului și politicienismului în gospodărirea unei comunități musulmane.

— Autoritatea Ministerului Cultelor și de al Guvernului a eșit legământă.

— Președintele conducătorilor spiritoșilor musulmani, cari s'au prestat a se face "conde de topor" ale politice de partid, a fost gârbit.

Să fie accesia o lacție, pentru toți și pentru totdauna!

SARĂ CIZMELI MEMETAA

Cartă Poștală

Don' Director Glornal,
Altă eri, Capenă Cantaragi, neica Oicu em neica Nisa istai taipaz.
— Văr Vasil al nostru iar ai ispus un orba mare!
— Care orba estom ala? Văr Vasil ai ispus mult orba mare...
— Cum, nu iști? La dumneal ai ispus: La noi libălar nu mancam cap șep al nostru!
— Asta bun, asta purmos estom, ai ispus neica Oicu. Ama daca nu mancam cap Duca, ce dăruale mancam la noi? Căpeval sac ai gollit, birânza putina ai gollit, titum tabachera ai gollit, hambar ai gollit, patle ai isprait... Tot ai mancat! Dăca țarna vino, ce rasat mancam la noi?
— Rasat Cantaragi, ai arspuns neica Nisa.
Muslimim. SARĂ CIZMELI MEMETAA

Navă-bază în călătorie

Am sunșet că, acum o lună, regale a primit la audiență pe d. amiral I. Bilișescu, comandantul marinei, care i-a prezentat un amănunțit raport asupra situației flotei noastre de război. Cu acei priji și în urma expunerii făcute de d. amiral Bilișescu, regale a donat 100 mii lei din caseta sa particulară în scopul de a se întreprinde o călătorie de studii cu navă-bază "Constanța".

Călătoria a fost fixată după următorul itinerar: Constanța, Varna, Spetsai, Volo, Athina, Istambul Constanța.

Însoțind gestul regel, d. ministru Mirie, a donat personal 100 toce motorizii necesari acestei călătorii în același timp, d. subsecretar de stat Ghalmeșanu a dat dispoziții pentru achitarea soldurilor ofițerilor și echipajului fuziotele pierzării vasului.

Comanda navei "Constanța" este încredințată d-iei căpitane comodor Dumitrescu Alex. Sirelei maior va fi compus din 16 ofițeri, însoțindu-le la bord pentru studii științifice școlărești și ofițeri ștudi și școlărești de aplicație.

Accesul călătoriei are de scop să completeze programele școlărești marinei, prin aplicații practice de navigație, manevra, tehnică, etc.

Navă-baza a ajuns deja la Varna, unde i s'a făcut o frumoasă primire.

Bela Camera de muncă

La sedința Camerei de muncă s'a avut loc pedința comitetului de direcție al camerei sub prezidarea d-lui I. Ghimpușeanu.

După ce s'au făcut modificări de brigă, s'a dat delegație d-lor Drăgulescu, D. Rada și Cociș pentru tratative de apănare a unui conflict de muncă ivit în comuna Baia Ialpa cărăjași și agestorii.

Dela cerealiști

La asociația cerealiștilor și exportatorilor de cereale s'a avut loc consiliul membrilor noului asociații cu scopul de a se forma o delegație care să plece la București la vederea consiliului de la și va avea loc la ministerul de industrie și comerț în legătură cu contractul ce se va încheia cu Germania.

Altă ciocnire

Iar s'a produs un grav accident de tren pe strada Traian. Automobilul Nr. 832 proprietar d-lui Boris Coliță, condus de șoferul Ali Riza, pe când traversa linia ferată d-ii școlii navale, a fost surprins de un grup de vagoane cari manevrau.

Capot-șefului a fost distorsă în șoldul și proprietarul mașinii s'a scutit ca prin minune cu vârstă stridă în timp din automobil.

Noua linie navigabilă

Vaporul de pasageri polon "Polonia", a plecat dela Odăna spre Constanța.

Arest vaporului va face serviciul în mod regulat între Constanța, Ialpa și Hârșid, pentru transportarea vâștelor polonezi în Palestina. Pe bord se află acum un grup de 350 persoane care fac o excursie până la Constanța.

Cu hoțu în casă

D-nul Telea Tudor din strada Ceza Vodă 57, întorcându-se acasă s'a găsit sub pat un hoț. Dând alarma, acesta a încercat să fugă, fiind prins în cale din urmă de către vâștel. D-nea poliție, s'a stabilit că el se numește Ion Barulic, din strada L. Propoșene 35.

Fraudele dela gară

Echipa de controlori c. r. care a făcut verificarea scripțelor la casa de mărfuri și colectarea a grăii locale, a stabilit că fraudele se urcă la două milioane lei.

Comisarul Capriș a înaintat parchetului pe funcționarul Cezar Poșca și Mitan, cari au fost agestați și defertii cabinatului de instrucție. Cu toate cercățile făcute până în prezent nu a putut fi găsit autorul material al fraudelor, Ionescu.

Crimă sau răsunare?

Într'un din nopțile trecute s'a găsit în curtea conacului "Ivanșii" din comuna Voevodul Mihail, cadavrele tânărului Constantin Răchibșanu, în vârstă de 65 ani.

Corpul delicatului găsea a fost oribil mutilat, având numeroase tăieturi de cuțit.

Ce toate cercățile jendarmilor nu s'a putut stabili cine știe autorul crimei.

Acum e fericită

O drăcă familiară care a împresionat profund populația s'a petrecut aproape trecută în comuna Cobadin.

În urma unei certe cu soțului său, Ion Miu, femeia Ana Miu s'aruncat o cană cu apă fierdă în ochii soțului, desfigurându-l și însoțindu-l orb de la ochi.

În stare gravă victima s'a internat în spitalul din Medgidia iar stătoarea arestată.

Informații

În urma stăruitoarelor intervenții făcute la București de d. Măța Ionescu șef al prefecturii de județ, ministrul de interne a acordat 100 mii lei pentru a fi distribuiți victimelor 1-nundațiilor colicțioșale ce s'au abătut în ultimul timp asupra cătorva comune din județ.

Dumănic 10 Septembrie, la ora 3 după amiază, vaporul "Principesa Maria" va face o excursie de plăcere în largul mării.

Acestă excursiune — ultima din sezon — se va face la beneficiul Ligii Navale Române.

A răst în localitate d. A. Dăbărușca, nou șef al vâștel Constanța, numit în locul d-lui Al. Belingeanu, avansat șef al vâștel poștale din București.

Asociația creațorilor de păsări și animale mici din Cernăuți, aranjată în zile de 7 până la 14 Octombrie 1933, expoziția și ansa de păsări, animale mici, industrie ceramică, etc. Expoziția are loc în arșal Cernăuți, în frumoasa grădina "Prințului Copililor" din str. Ștefan cel Mare 44. Se vor expune: Oștii de toate culorile, găște, rațe, păsări, ferreți, porumbei, canari; animale mici, ca: șerpi de casă, câini, pisici, etc.; șerpi de apă și țuică; diferite animale și păsări împietrite; colecția de industrie ceramică, secădușă, colecții de ouș scrise; diferite flori și plante; cloșete artificiale, pui de oi, etc.; în condițiile stabilite de Asociație. Toți doritorii de a expune la această expoziție sunt obligați a se înscris ca membri în ziua de 30 Septembrie a. c. la Serviciul veterinar al județului Cernăuți, palatul administrației, parter camera 27, între orele 9-12 a. m. Amfuziune asupra condițiilor de expoziție se pot primi aci.

Doamnă, dacă doriți ca în scurt timp, elin și practic să înșuși oțta creștină și cu-sufletul după moda prișantă pentru un preț personal sau profesional, puteți să vă adreșezi în-roulet Kalfayan (str. Carol I) unde o specialitate arțoșă vă stă la dispoziție.

Cereși Orangeade STANDARD
din suc natural de portocale

La Cinema „Trianon”, cu incepere de astazi ruleaza extra-ordinarul film

O Noapte la SUZY

CHINOPLASMIN advertisement with image of a woman and a bottle of medicine.

Nicolae J. Sellim dentist advertisement.

Cabinet Dentar M. DINER advertisement.

Sanatoriul „CARITATEA” Dr. FR. BITTAU advertisement.

„Cosmeticum Medical” advertisement.

ROMANIA Prefectura Judeului Constanta Serviciul Financiar si de Contabilitate PUBLICATIE No 10198 din 28 Iulie 1933

BAYER KRESIVAL advertisement with image of a man and a woman.

GALLIA S.A. advertisement for fabric and clothing.

O linie cu bucluc advertisement.

DOCTORUL L. L. ROSENBLATT advertisement.

Corsete D-na Charlotte advertisement.

DE INHINARIU advertisement.

DOCTORUL Edward N. Bernfeld advertisement.

„Gourmand” advertisement for food products.

NOUL TARIF DE CURENT PE ANUL 1933

Table with columns for Tarifa I-a, II-a, III-a and rows for Locuinta compusa din.

Exemplu pentru aplicarea tarifului text.

Intreprinderile „Regina Maria” advertisement.

Doctor B. TATARSKY advertisement.

Doctor I. W. SCHIMBERSKY advertisement.

Merlaub advertisement.

Colectura Principala A. U. BOGOSIAN advertisement.

S'au pus in vanzare Lozurile Loteriei de Stat cl. V-a a Loteriei al III-a.

G. M. ANDRIESCU advertisement.

Grăbiți-vă cu cumpărarea lozurilor iar tragerea clasei V-a va avea loc la 30 Aug. - 6 Oct. 1933.